

5. Concluzii și recomandări

Prima secțiune a acestui capitol prezintă concluziile și recomandările pentru fiecare întrebare de evaluare, iar cea de-a doua secțiune evidențiază recomandările generale ale studiului, care rezumă ce a rezultat anterior.

5.1 Concluzii și recomandări aferente întrebărilor de evaluare

5.1.1 Concluzii și recomandări corespunzătoare ÎE 1

Criteriu de evaluare: Resurse umane adecvate pentru a răspunde nevoilor de implementare a programului

Concluzii - Evaluarea a evidențiat un număr de 2164 de angajați echivalent normă întregă implicați în implementarea programului prin intermediul Autorității de Management, AFIR, APIA și al Organismului de certificare (AA). Per ansamblu, resursele umane de la nivelul autorităților de gestiune ale PNDR sunt subdimensionate în comparație cu alte programe similare de la nivel UE. Raportat la atragerea de personal, M4, M6, M7, M19 atrag cei mai mulți angajați echivalent normă întregă. Pe de altă parte, măsurile 15 și 16 sunt cele care utilizează mai mulți angajați echivalent normă întregă/milion de euro din alocarea publică, iar M3, M7, M13, M14 mai puțini. Cele două sarcini principale aferente implementării programului, aliniate cu cele existente la nivel european pentru programele FEADR, sunt gestionarea financiară și selectarea proiectelor / cererilor de sprijin.

Recomandări –Echipa de evaluare recomandă Autorității de Management următoarele:

- Considerarea alocării unor resurse suplimentare pentru gestionarea și punerea în aplicare a măsurilor (ex. măsurile 6, 19 și măsurile de agro-mediu și climă) sau sarcinilor (instrumente financiare) care au o nevoie mai mare de personal, în special la nivelul Autorității de Management;
- Adoptarea unei abordări similare cu cea propusă la definirea indicatorului C pentru deciziile viitoare privind alocarea resurselor umane. Această abordare ar trebui să se bazeze cel puțin pe următoarele criterii: (a) resurse financiare alocate, (b) complexitatea măsurilor și a sarcinilor impuse de
- numărul de contracte / plăți / angajamente prevăzute sau /și de numărul sub-măsurilor sau al pachetelor; (c) alți factori calitativi, precum: noutatea intervențiilor, tipul beneficiarilor, complexitatea specifică a intervențiilor;
- Creșterea numărului de personal cu scopul de a contribui la: **reducerea vulnerabilității programului în fața situațiilor de urgență neprevăzute, asigurarea capacității administrative adecvate, identificarea și abordarea celor mai adecvate soluții.**

5.1.2 Concluzii și recomandări corespunzătoare ÎE 2

Criteriu de evaluare: Nivelul de expertiză și competențele personalului angajat în cadrul instituțiilor implicate în implementarea programului –

Concluzii - Nivelul de expertiză și competențele personalului implicat în implementarea PNDR este considerat ca fiind adecvat. Cu toate acestea, pentru o mai bună gestionare și implementare a

EVALUAREA ON-GOING A PNDR 2014-2020 ÎN PERIOADA 2017-2020

activităților programului, se constată că este, în continuare, este nevoie de sesiuni de instruire în domenii specifice.

Recomandări – Activitățile de formare viitoare ar trebui să se concentreze, între altele, pe aspecte specifice ce țin de implementarea programului, precum:

- Verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate, verificarea aplicațiilor proiectelor/cererilor de sprijin, evaluarea proiectelor;
- Încheierea angajamentelor, verificarea cererilor de plată și controlul de prim nivel pentru managementul financiar;
- Sprijin pentru sistemul de management și control al instituțiilor, precum și pentru verificarea aspectelor administrative și a eligibilității în procesul de evaluare a proiectelor;
- Verificarea la fața locului, raportarea neregulilor și furnizarea de sprijin beneficiarilor, acestea fiind percepute ca activități foarte solicitante în ceea ce privește volumul de muncă.

Criteriu de evaluare: Participarea la activitățile de formare

Concluzii – Constatările evidențiază un grad ridicat de participare la activitățile de instruire, în rândul personalului implicat în implementarea PNDR. Personalul angajat de la nivelul AFIR, APIA și AM este instruit pentru dobândirea de competențe specifice legate de implementarea PNDR (ex. proceduri și mecanisme interne de implementare), competențe generale (management de proiect, evaluare de proiect), abilități în domeniul TIC, sau abilități soft (comunicare, organizare și planificare, leadership).

- **Recomandări** – Activitățile de formare profesională viitoare ar trebui definite în funcție de următoarele criterii: **Acoperire** - Activitățile de instruire implică, direct sau indirect, toți angajații, luând în considerare inclusiv utilizarea mijloacelor de comunicare de tip videoconferință sau diseminarea rezultatelor, în rândul celorlalți colegi, de către persoanele care au participat fizic la reuniuni.
- **Durata** – Sesiunile de instruire ar trebui să dureze mai mult de o zi pentru a concentra eforturile de formare și a promova construirea echipelor de cursanți și schimbul de cunoștințe cu formatorii;
- **Formatori** – Lectorii ar trebui să fie selectați în funcție de cel puțin două criterii: (1) experiență aprofundată, vastă și relevantă în domeniu și, dacă este posibil, cu expertiză în alte sisteme europene sau internaționale de dezvoltarea rurală, comparabile cu cel din România; (2) cunoașterea și conștientizarea clară a sistemelor și standardelor utilizate de autoritățile PNDR;
- **Avizare** - Sesiunile de instruire sunt avizate de autoritățile competente;
- **Abordarea bazată pe feedback** – Materialele sesiunilor de instruire și / sau înregistrările lor video ar trebui să includă o secțiune de întrebări și răspunsuri. Sesiunile de instruire trebuie evaluate de participanți;
- **Abordarea bazată pe cooperare** - Abordarea adoptată pe parcursul activităților de formare ar trebui să prevadă o combinație de stiluri de instruire și grupuri de lucru interactive.

EVALUAREA ON-GOING A PNDR 2014-2020 ÎN PERIOADA 2017-2020**5.1.3 Concluzii și recomandări corespunzătoare ÎE 3****Criteriu de evaluare: Eficiență procedurală**

Concluzii – Informațiile colectate și examinate în cadrul evaluării confirmă constatările prezentate în Studiul de evaluare II – RAI 2018 transmis în anul 2019 și subliniază importanța măsurilor de simplificare introduse pentru reducerea timpului și a volumului de muncă pentru autorități și beneficiari. În special, analiza evidențiază contribuția pozitivă adusă de utilizarea semnăturii digitale, adoptarea opțiunilor simplificate în materie de costuri, facilitarea condițiilor de transmitere a documentelor de către beneficiari (eliminarea obligației de a semna și ștampila fiecare pagină), reducerea volumului de documente solicitate în etapa de depunere (amânarea pentru etapa de contractare).

Recomandări – Echipa de evaluare recomandă Autorității de Management să promoveze în continuare utilizarea TIC și simplificarea procedurilor administrative, reducând astfel sarcinile administrative impuse pentru personalul angajat și beneficiari și, totodată, asigurând o eficiență procedurală mai ridicată. În acest sens, întrucât procedura de achiziție publică pentru semnătura digitală a fost finalizată, impactul acesteia trebuie evaluat în viitor pentru a vedea ce beneficii au fost aduse.

Criteriu de evaluare: Eficacitatea procedurală

Concluzii – Măsurile de finanțare ale programului pot fi clasificate în funcție de eficacitatea procedurală a acestora - cele care prezintă o eficacitate procedurală ridicată sunt M1 (sM 1.1), M4, M6, M7, M9, M10, M11, M13, M14, M16, M19. Este important de menționat că, în comparație cu sfârșitul anului 2018, eficacitatea procedurală la sfârșitul anului 2019 s-a îmbunătățit în cazul M7, M9, M14, M16. Măsurile cu eficacitate procedurală medie sunt M2 și M8, iar măsurile cu eficacitate procedurală scăzută sunt M3, , M17 - întrucât procedurile de selecție nu au permis contractarea niciunui proiect în anul 2018.

Recomandări Pentru perioada viitoare de programare, pentru a asigura o îmbunătățire a modului de implementare a programului și pentru a contribui la o eficacitate procedurală mai ridicată, se recomandă ca intervențiile prin care se promovează sprijinul dezvoltării rurale (M1 și M2 din perioada 2014-2020) să fie lansate și operaționale încă din etapele incipiente. În fapt, era de așteptat ca aceste două măsuri să promoveze transferul de cunoștințe și să sprijine serviciile de consiliere pentru beneficiari.

5.1.4 Concluzii și recomandări corespunzătoare ÎE 4**Criteriu de evaluare: Eficacitatea măsurilor care reduc povara administrativă pentru instituții**

Concluzii – reprezentanții autorităților care gestionează PNDR consideră că sarcinile administrative au fost reduse prin următoarele măsuri: *semnătura digitală la depunerea documentelor, eliminarea obligației pentru beneficiarii privați de a ștampila fiecare pagină a documentelor depuse, amânarea transmiterii unor documente în faza de contractare*²³, *opțiuni simplificate de cost*. Aceste măsuri au un impact mai mare la nivel de proiect (asupra beneficiarilor și aplicanților), însă acestea au un efect pozitiv și asupra volumului de muncă de la nivelul celor trei autorități centrale și al oficiilor județene

²³ Se aplică inclusiv cererilor unice de plată (ex. M11).

EVALUAREA ON-GOING A PNDR 2014-2020 ÎN PERIOADA 2017-2020

APIA / AFIR – deși, la nivel de program, se consideră că volumul total de muncă a crescut, sau a rămas neschimbat.

Recomandări – Extinderea măsurilor de simplificare și a soluțiilor TIC care au avut efecte pozitive în perioada curentă de programare prin:

- Promovarea utilizării bazelor de date pentru stocarea informațiilor și interconectarea acestora cu alte baze de date existente (de ex. Registrul Agricol Electronic), pentru a reduce astfel povara impusă solicitanților și pentru a facilita procesul de verificare;
- Depunerea online a proiectelor/ documentelor în cadrul GAL-urilor, atât în faza de evaluare, cât și în etapa de realizare a plăților;
- Extinderea ariei de aplicare a opțiunilor de costuri simplificate în cadrul măsurii LEADER și a costurilor standard pentru alte sub-măsuri.

5.1.5 Concluzii și recomandări corespunzătoare ÎE 5

Criteriu de evaluare: Impactul fluxurilor administrative și procedurale asupra implementării programului

Concluzii - Calitatea fluxurilor de comunicare are un efect pozitiv în reducerea volumului de muncă pentru autorități.

Recomandări –

Chiar dacă fluxurile procedurale și administrative dintre Autoritatea de Audit și Agențiile de Plăți sunt considerate pozitive, va fi utilă promovarea unei alinieri suplimentare a procesului de monitorizare și a standardelor utilizate de agenții la cerințele impuse de raportarea și certificarea auditului. Acest lucru ar reduce și mai mult sarcinile administrative și calendarul necesar pentru furnizarea informațiilor solicitate și, în cele din urmă, ar contribui la **simplificarea cererilor de informații pentru autorități și beneficiari**. În acest sens, poate fi **promovată consolidarea procedurilor interactive de schimb de informații și fluxuri de comunicare**, prin: (1) dezvoltarea oportunităților interne de discuții și dezbateri înainte de aprobarea noilor proceduri / reglementări / instrucțiuni privind măsurile PNDR, (2) instituirea a unui portal / platformă comună ca principală referință pentru toate fluxurile de comunicare și informații.

5.1.6 Concluzii și recomandări corespunzătoare ÎE 6

Criteriu de evaluare: Eficacitatea măsurilor care reduc povara administrativă pentru beneficiari

Concluzii - Măsurile de simplificare implementate sunt reprezentate: adoptarea semnăturii digitale la depunerea documentelor, eliminarea obligației pentru beneficiarii privați de a ștampila fiecare pagină a documentelor depuse, amânarea transmiterii unor documente în faza de contractare, adoptarea opțiunilor simplificate de cost.

Aceste măsuri corespund cu nevoile beneficiarilor de a reduce volumul de documente solicitate în format fizic și de a accelera procesul de implementare în general.

Recomandări – Pentru perioada viitoare de programare, se recomandă utilizarea, în continuare, a instrumentelor de aplicație online. În plus, Autoritatea de Management ar putea spori gradul de transparență în ceea ce privește managementul programului și implementarea tehnică a măsurilor PNDR, promovând în plus accesibilizarea datelor disponibile, prin publicarea studiilor relevante,

EVALUAREA ON-GOING A PNDR 2014-2020 ÎN PERIOADA 2017-2020

îmbunătățirea gradului de înțelegere a măsurilor, prin publicarea informațiilor de natură procedurală, și identificarea/diseminarea exemplelor de bune practici, acestea putând fi utilizate de beneficiari pentru compararea și îmbunătățirea propriilor activități.

În ceea ce privește agențiile de plăți, este demn de menționat faptul că depunerea on-line implică abilități de utilizare a suportului informatic. Un număr semnificativ de solicitanți ai măsurilor (în particular 10, 11, 13) nu deține aceste abilități, fiind persoane cu vârsta înaintată. Prin urmare, ar trebui promovate măsuri ad hoc pentru a spori și mai mult accesibilitatea măsurilor cu depunere online. În același timp, în ceea ce privește APIA, pentru viitor se pot lua în considerare: extinderea comunicării electronice și renunțarea la adrese / note interne pe hârtie etc., renunțarea la impunerea anumitor condiții - formular, antet, tipul caracterelor, fonturi, pentru adrese interne și reducerea circuitelor pentru aprobarea adreselor interne.

5.1.7 Concluzii și recomandări corespunzătoare ÎE 7

Criteriu de evaluare: Eficacitatea sistemului informatic pentru susținerea fluxurilor de informații interne și externe

Concluzii - Sistemul informatic este eficace în susținerea fluxurilor de informații interne - în special, acesta permite raportarea ad-hoc, analiza aprofundată a datelor, verificarea încrucișată/ transversală a informațiilor. De asemenea, sistemul TIC este crucial pentru comunicarea cu actorii externi, în principal cu beneficiarii și Comisia Europeană, fiind astfel facilitat și îmbunătățit accesul la informații. Cu toate acestea, eficacitatea sistemului TIC este limitată de faptul că nu toate măsurile și nu toate etapele au fost digitalizate, precum și de faptul că sistemele hardware sunt învechite și că sistemul IT nu este în totalitate interconectat.

Recomandări – În baza constatărilor evidențiate din activitățile de evaluare, se recomandă ca Autoritatea de Management să promoveze investiții pentru îmbunătățirea echipamentelor informatice, pentru a reduce astfel vulnerabilitatea în fața schimbărilor. Mai mult decât atât, evaluatorii sugerează ca AM și agențiile de plăți să ia în considerare:

- realizarea de investiții suplimentare în sistemul IT pentru a permite aplicarea muncii inteligente dincolo de pandemia COVID-19. Cu toate acestea, înainte de a adopta o astfel de soluție, evaluatorii sugerează efectuarea unei analize ad-hoc privind avantajele și dezavantajele,
- extinderea procesului de digitalizare prin înființarea unei platforme de date deschise cu privire la intervențiile de dezvoltare rurală, care pot fi utile pentru creșterea trasabilității politicii și a conștientizării cetățenilor.

5.1.8 Concluzii și recomandări corespunzătoare ÎE 8

Criterii de evaluare: Eficacitatea transmiterii online a aplicațiilor în ceea ce privește reducerea sarcinilor administrative pentru beneficiari / Eficiență sporită a fluxurilor de instrumentare a dosarelor

Concluzii - Depunerea online a aplicațiilor este eficace din următoarele puncte de vedere:

- reduce sarcina administrativă pentru beneficiari - deoarece nu sunt necesare deplasări la sediul instituției, iar volumul documentelor solicitate în format fizic este, în general, mai scăzut.
- reduce volumul de muncă al personalului de implementare a PNDR - deoarece este redus timpul de obținere a documentelor, anumite documentații și rapoarte sunt generate în mod automat, este redus numărul de erori operaționale.

EVALUAREA ON-GOING A PNDR 2014-2020 ÎN PERIOADA 2017-2020

Recomandări – Echipa de evaluare recomandă Autorității de Management să promoveze digitalizarea integrală a tuturor proceselor de implementare ale măsurilor, în măsura în care acest lucru este posibil. Rezultatul obținut urmează să aducă beneficii atât în rândul personalului de la nivelul autorităților de gestiune, cât și în rândul beneficiarilor/ aplicanților de proiecte. Totodată, se va reduce numărul erorilor de ordin operațional și se va îmbunătăți transparența și trasabilitatea intervențiilor programului.

Mai mult decât atât, se recomandă ca actuala evaluare a eficacității depunerii online și a fluxurilor de informații să fie actualizată după încheierea pandemiei COVID-19, în scopul analizării modificărilor care au apărut odată cu măsurile recent introduse pentru promovarea unei utilizări mai puternice a soluțiilor digitale.

5.1.9 Concluzii și recomandări corespunzătoare ÎE 9

Criteriu de evaluare: Contribuția cadrului legal și procedural la funcționalitatea sistemului informatic

Concluzii - Atunci când sunt impuse modificări, cadrul legal are un impact semnificativ asupra sistemului informatic. Modificările aduse la nivelul regulamentelor FESI necesită automat actualizări și modificări ale sistemului informatic utilizat, care generează întârzieri și costuri administrative suplimentare. De asemenea, modificările legislației naționale în timpul sesiunilor de apeluri de proiecte, sau în faza de contractare, au un impact profund asupra sistemului IT, deoarece acestea implică actualizări ale formularelor din sistemul informatic. Cu toate acestea, una dintre modificările care au creat cele mai multe dificultăți administrative a fost adoptarea GDPR, ce a impus introducerea de noi proceduri.

Recomandări – Se recomandă ca, încă din faza de programare a perioadei de implementare 2021-2027, să fie realizată o analiză asupra costurilor potențiale impuse de modificarea sistemului informatic actual.

5.1.10 Concluzii și recomandări corespunzătoare ÎE 10

Criterii de evaluare: Eficacitatea sistemului informatic pentru reducerea sarcinilor administrative / erorilor administrative

Concluzii - Sistemul informatic este eficace în reducerea sarcinilor administrative și în optimizarea proceselor de ordin procedural, prin următoarele elemente:

- facilitează depunerea cererilor de finanțare pentru beneficiari;
- reduce volumul documentelor solicitate în format fizic;
- permite colectarea și raportarea mai rapidă a datelor;
- îmbunătățește capacitatea de analiză a datelor;
- face posibilă verificarea încrucișată/ transversală de către diferite autorități;
- reduce numărul de erori umane de ordin operațional;

Recomandări – Se recomandă

- actualizarea evaluării beneficiilor aduse de semnătura digitală pe viitor, din cel puțin două motive. Într-adevăr, există o mare probabilitate ca aceasta să influențeze în continuare și la un nivel mai profund volumul intern de muncă. În primul rând, pandemia COVID-19 a impus în această perioadă o nouă organizare a activității, care a necesitat o utilizare sporită a instrumentelor TIC, crescând interesul pentru utilizarea semnăturii digitale. În al doilea rând,

EVALUAREA ON-GOING A PNDR 2014-2020 ÎN PERIOADA 2017-2020

după cum au subliniat reprezentanții AM, semnăturile electronice au fost achiziționate recent, respectiv în mai 2020.

Beneficiile estimate de AFIR ca urmare a digitalizării demonstrează o eficacitate a investițiilor realizate începând cu anul 2018, concretizată în economii de aproape 1,2 mil. Euro (5,8 mil. Lei), sumă mai mare decât cea a investițiilor susținute de PNDR, prin măsura 20.

5.1.11 Concluzii și recomandări corespunzătoare ÎE 11

Criterii de evaluare: Calitatea nivelului de comunicare între instituții / frecvența comunicării între instituții

Concluzii - Calitatea nivelului de comunicare internă, de la nivelul autorităților implicate, corespunde necesităților. Cu toate acestea, până în prezent, comunicarea pare să fie în strânsă legătură cu procesul procedural și nu implică un schimb de informații de ordin strategic.

Recomandări – Se recomandă ca autoritățile de gestiune ale programului, în special AM și agențiile de plăți, să îmbunătățească sistemul de comunicare.. Totodată, se recomandă crearea unui portal / platformă comună ca principal mijloc de transmitere a informațiilor. Calitatea nivelului de comunicare sprijină, de asemenea, construirea unei comunități de profesioniști – realizată printr-un proces de învățare din experiențele/ lecțiile anterioare.

5.1.12 Concluzii și recomandări corespunzătoare ÎE 12

Criteriul de evaluare: gradul de valorificare la nivel intern a lecțiilor învățate pentru viitor

Concluzii - Evaluarea a permis identificarea lecțiilor învățate pentru toate domeniile acoperite de întrebările de evaluare.

Recomandări – Echipa de evaluare recomandă Autorității de Management:

- monitorizarea indicatorilor propuși în studiul prezent, cu o periodicitate anuală sau la fiecare doi ani, în special a celor prezentați în continuare:*Numărul de resurse umane distribuit în funcție de posturile ocupate; Angajați echivalent normă întreagă / buget alocat; Ierarhizarea relativă a măsurilor în funcție de nevoile de personal; Nivelul de adecvare a competențelor disponibile pentru nevoile de implementare a PNDR; Nevoile emergente (noi sau neacoperite) din implementarea programului; Nivelul de satisfacție în ceea ce privește instruirea.*
- relansarea unei evaluări similare, în anii următori, pentru a analiza evoluția capacității administrative de la nivelul programului.

5.2 Recomandări generale

Recomandările generale ale studiului vizează:

- Alocarea personalului, resurselor și competențelor (domeniul de evaluare nr. 1);
- Organizarea și distribuția funcțiilor și comunicarea între agenții și instituții (domeniul de evaluare nr. 2);
- Sistemul informatic (domeniul de evaluare nr. 3);
- Activități viitoare de evaluare și monitorizare.

EVALUAREA ON-GOING A PNDR 2014-2020 ÎN PERIOADA 2017-2020

În ceea ce privește *domeniul 1 - alocarea personalului, resurselor și competențelor*, evaluatorii sugerează următoarele:

- Pentru AM:
 - Să ia în considerare **creșterea numărului de resurse umane dedicate implementării programului;**
 - **să definească alocarea resurselor umane, în perioada de programare viitoare, în funcție de:** (a) resursele financiare alocate, (b) complexitatea măsurilor, (c) alți factori calitativi, precum noutatea intervențiilor, tipul beneficiarilor, complexitatea specifică a intervențiilor,
- Pentru toate autoritățile de program:
 - **să pună accent, pentru viitoarele activități de formare, pe următoarele teme:** verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate, verificarea aplicațiilor proiectelor/cererilor de sprijin, evaluarea proiectelor; Încheierea angajamentelor, verificarea cererilor de plată și controlul de prim nivel pentru managementul financiar; sprijin pentru sistemul de management și control al instituțiilor, precum și pentru verificarea aspectelor administrative și a eligibilității în procesul de evaluare a proiectelor; verificarea la fața locului, raportarea neregulilor și furnizarea de sprijin beneficiarilor, acestea fiind percepute ca activități foarte solicitante în ceea ce privește volumul de muncă.
 - **să organizeze viitoarele activități de formare astfel încât să asigure:**
 - **implicarea totală a angajaților,**
 - **o durată adecvată,** care să stimuleze munca pe echipe și schimbul de cunoștințe cu formatorii,
 - **implicarea unor formatori care combină expertiza internațională și cunoștințele referitoare la sistemul PNDR,**
 - **utilizarea unor metodologii de predare care combină predarea teoretică cu grupurile de lucru interactive,**
 - **evaluarea finală a sesiunilor de instruire.**

În ceea ce privește *domeniul 2 - organizarea și distribuția funcțiilor și comunicarea între agenții și instituții*, evaluatorii sugerează ca pentru **viitoarea perioadă de programare:**

- Toate autoritățile de program:
 - să continue **să utilizeze soluțiile IT** și să stimuleze utilizarea acestora în cadrul GAL-urilor;
 - să promoveze **integrarea informațiilor cu alte baze de date externe** (de exemplu, Registrul Agricol Electronic) pentru a reduce povara pentru solicitanți și a facilita procesul de verificare;
 - să **extindă domeniul de aplicare și utilizarea opțiunilor de costuri simplificate și în raport cu GAL-urile.**
- Toate autoritățile programului, în special agențiile de plată și Autoritatea de Audit, să **promoveze alinierea procesului de monitorizare și a standardelor utilizate.** Aceasta ar reduce timpul de ajustare a informațiilor la standardele de audit și ar permite o implementare facilă a programului, precum și îmbunătățirea fluxurilor administrative și procedurale.

EVALUAREA ON-GOING A PNDR 2014-2020 ÎN PERIOADA 2017-2020

- Agențiile de plată să promoveze măsuri ad-hoc pentru sprijinirea aplicanților în accesarea sprijinului și depunerea cererilor de finanțare online, în special a celor care dețin competențe informatice limitate și nu sunt familiarizați cu sistemul informatic și soluțiile IT.

În ceea ce privește domeniul 3 - sistemul informatic, evaluatorii sugerează ca pentru viitoarea perioadă de programare:

- AM, în colaborare cu agențiile de plată, să promoveze investițiile în echipamentele IT, pentru toate instituțiile de program;
- AM și agențiile de plată să ia în calcul oportunitatea creării unei platforme de date deschise privind operațiunile de dezvoltare rurală, pentru a îmbunătăți fluxurile externe de comunicare și a crește astfel trasabilitatea politicilor, dar și pentru a crește gradul de conștientizare a cetățenilor;
- AM să realizeze, în faza de programare a perioadei de implementare 2021-2027, o analiză a costurilor potențiale impuse de posibila modificare viitoare și a flexibilității sistemului IT, mai exact a posibilității de adaptare a sistemului IT la modificările viitoare;
- AM și agențiile de plată să își îmbunătățească sistemul de comunicare internă prin promovarea procedurilor de consultare interactivă, crearea unui portal / platformă comună ca principal mijloc de transmitere a informațiilor. Această comunicare internă poate fi utilă pentru a dezvolta discuții interne, pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la noile orientări, la propunerile legislative aflate în discuție și pentru a împărtăși experiențe între instituții în vederea pregătirii personalului pentru a lucra împreună și a face față noilor provocări și schimbări, stimulării învățării și schimbului informal de experiențe.

Pentru activitățile viitoare de monitorizare și evaluare, echipa de evaluare recomandă AM ca în perioada viitoare de programare, să monitorizeze indicatorii propuși în cadrul prezentului studiu (enunțați în continuare) și să relanseze o evaluare similară, în anii următori, pentru a analiza evoluția capacității administrative de la nivelul programului.

Aceasta ar trebui să se bazeze pe abordarea prezentului studiu și, printre altele, să actualizeze informațiile privind beneficiile semnăturii digitale și consecințele, inclusiv din punct de vedere organizațional, ale digitalizării crescute, după pandemia de COVID-19.

Criterii de evaluare	Indicator
<i>Adecvarea alocării resurselor umane pentru a răspunde nevoilor de implementare a programului</i>	<ul style="list-style-type: none">• Numărul de resurse umane distribuit în funcție de posturile ocupate• Angajați echivalent normă întreagă / buget alocat• Ierarhizarea relativă a măsurilor în funcție de nevoile de personal
<i>Nivelul de expertiză și competențele personalului angajat în cadrul instituțiilor implicate în implementarea programului</i>	<ul style="list-style-type: none">• Nivelul de adecvare a competențelor disponibile pentru nevoile de implementare a PNDR• Nevoile emergente (noi sau neacoperite) din implementarea programului
<i>Participarea la activitățile de formare</i>	<ul style="list-style-type: none">• Nivelul de satisfacție în ceea ce privește instruirea, în baza chestionarului adresat participanților (acest indicator este propus ca o recomandare pentru viitor – ÎE 2)

EVALUAREA ON-GOING A PNDR 2014-2020 ÎN PERIOADA 2017-2020

Prezentarea generală a recomandărilor

